

PAMATUJ!

Je-li v podmětu slovo **děti**, píšeme v přísudku v minulém čase vždy **tvrdé y**.

Děti plaval**y**. Děti si hrál**y**. Děti závodil**y**. Děti modeloval**y**.

(POZOR – DÍTĚ – rod střední, ale DĚTI – rod ženský)

Totéž platí pro slova **oči, uši**.

Jeho oči mě sledoval**y**. Bolel**y** mě oči. Uši poslouchal**y**. Uši byl**y** čisté.

(POZOR – OKO, UCHO – rod střední, ale OČI, UŠI – rod ženský)

Doplňuj.

TY DĚTI TY OČI TY UŠI

Všechny děti odjel y na výlet.

Děti sbíral y léčivé byliny.

Děti na hřišti hrál y kopanou.

Děti ve školce zpíval y vánoční koledy.

Včera mě pálil y oči.

Bolel y mě uši z hlasité hudby.

Chvíli mi trvalo, než se moje oči rozkoukal y.

Jeho uši byl y veliké.

Vymýšlej odpovědi, odpovídej na otázky celou větou.

NAPŘ.

Vzor: S čím si hrály děti? Děti si hrály se stavebnicí Lego, stavěly si dům.

Kde byly děti? Děti byly ve škole.

Co děti viděly? Děti viděly zvířátka v zoo.

Co děti dělaly? Děti zpívaly a dováděly.

Co děti četly? Děti četly novou knížku.

Komu děti pomáhaly? Děti pomáhaly paní uklízečce.

O čem se děti učily ve škole? Děti se učily ~~z~~ klomky.

DĚTI, OČI, UŠI → Y JIM SLUŠÍ (myšleno
Y v přísudku u slovesa)

Doplňte věty a poučky.

a) Auta prudce zabrzdila a. Poupata růží se už rozvil a.

Pokud je podmět rodu středního v množném čísle, má sloveso v přísudku koncovku a.

TA

b) V chodbě stál y dvě skříně. Andulky hlasitě křičel y.

Pokud je podmět rodu ženského v množném čísle, má sloveso v přísudku koncovku y.

TY

c) Kluci se honil i. Čápi se brouzdal i loukou a lovil i myši.

Pokud je podmět rodu mužského životního v množném čísle, má sloveso v přísudku koncovku i.

TI

d) Stromy se už zazelenal y. Prudké deště bičoval y pobřeží.

Pokud je podmět rodu mužského neživotného a množném čísle, má sloveso v přísudku koncovku y.

TY

Jak se nazývají členy základní skladební dvojice?

PODMĚT A PŘÍSUDEK

Převed' do množného čísla.

Závod začal. Rohlík voněl a křupal. Kluk hrál florbal. Pes vrčel a štěkal. Kamarádka se smála. Židle stála u stolu. Koťátko si hrálo. Zrcadlo se lesklo.

ZÁVODY ZAČALY. ROHLÍKY VONĚLY
A KŘUPALY. KLUCI HRÁLI FLORBAL. PSI VR-
ČELI A ŠTĚKALI. KAMARÁDKY SE SMAĽY.
ŽIDLE STAĽY U STOLŮ. KOŤÁTKA SI
HRÁĽA. ZRCADĽA SE LESKĽA.

UKAZUJEŠ SI TY → ZÁVODY ZAČALY.

TI → PSI VRČELI.

TA → ZRCADĽA SE LESKĽA.

TY → ŽIDLE STAĽY.

SHODA ZNAMENÁ = (JE TO STEJNÉ) -
SHODNĚ

PODMĚT RODU MUŽSKÉHO ŽIVOTNÉHO

4. Doplňte koncovky příčestí minulého. PODTRHLA JSEM

a) Zedníci stavěl í domy. Ševci šil í boty. Ministři se radil í. Obchodníci nakupoval í látky. Prodáváci prodával í své zboží. Poslanci hlasoval í. Potápěči se ponořil í do velké hloubky. Krotitelé vystupoval í s cvičenými zvířaty. Velitelé dával í rozkazy.

b) Velcí ještěři žil í v období druhohor. Kocouři mňoukal í. Hadí syčel í. Lvi řval í v klecích. Čápi odlétl í na jih. Lesklí pstruži se proháněl í v potoce. V zahradě zpíval í kosi. Tetřeví tokal í. Vrabci poskakoval í na dvoře. Mravenci stavěl í mraveniště.

c) Závodníci se seřadil í na startu. Fotbalisté trénoval í na stadionu. Stěhovaví ptáci se vrátil í. Zahradníci zaléval í záhony květin. Lékaři léčil í pacienty. Orli se vznášel í v povětří. Tatínkové myl í auta. Turisté si prohlížel í středověký hrad.

d) Ve větvích štěbetal í ptáci. Medvědi mlsal í med. Úředníci psal í dopisy. Krocani se čepýřil í na dvoře. Bratři se sešl í. Navštívil í

nás naši přátelé. Výletníci se v pořádku vrátil í. Slepýši se plazil í přes cestu. Krčci vytvořil í hliněné kopečky. Srnci se pásal í na mýtině u lesa.

PODMĚT RODU ŽENSKÉHO

4. Doplňte koncovky příčestí minulého. PODTRHLA JSEM

a) Skály se tyčil y až k nebi. V lese voněl y houby. Švestky dozrával y. Sekery se ztupil y. Stodoly se naplnil y obilím. Čepice byl y upleten y. Židle vzal y. Žirafy natahoval y dlouhé krky. Pradlenky vypral y prádlo. Housenky okusoval y zeli.

b) Včely bzučel y v korunách stromů. Konvalinky sladce voněl y. Lžíce cinkal y o talíře. Na jaře rozkvetl y pampelišky. Výdř plaval y v řece. Štíky lovil y menší rybky. Kajuty se zaplnil y cestujícími. Lysky vzlétl y z vodní hladiny. Ovece se pásal y na louce.

c) V trávě se bělal y sedmikrásky. Vázy spadl y na zem a rozbil y se. Mísy byl y plné ovoce. Sýkorky se slétl y ke krmítku. Kopřivy páhl y. Víly vil y věnce z květin. Dívky skákal y přes švihadla. V potoce se potápěl y kachny. Sněhové vločky se snášel y k zemi.

d) Ošatky se naplnil y malovanými vajíčky. Na břehu rybníka kvetl y vrby. Sestry si povídal y. Kapely vyhrával y k tanci. Žluvy chytal y

hmyz. Lokomotivy vjel y do nádraží. Třešně zčervenal y. Do hor vedl y strmé cesty. Nad údolím se povaloval y ranní mlhy. V dopise byl y pravopisné chyby.

Vybarvi jen ta políčka, do kterých doplníš měkké i. Najdeš tak cestičku žabky ke kameni.

nohy bolely _y	kohouti kokrhali _i	kocouři mňoukali _i	býci se rozběhli _i	mísy se rozbily _y	labutě pluly _y
veverky skotačily _y	čmeláci bzučeli _i	větvě se zlomily _y	hadi syčeli _i	koně řehla _i	kopretiny se bělaly _y
psi štěkali _i	skřivani zpívali _i	šišky opadaly _y	hvězdy zářily _y	lvi lovil _i	pěnkavy zpívaly _y
brány se otevřely _y	židle vrzaly _y	vrány krákal _y	sousedí se sešli _i	čápi klapali _i zobákem	broskve dozrály _y
vrány krákal _y	třešně zčervenaly _y	rodiče nás zavolali _i	bratři se setkali _i	kuchařky vařily _y	květiny voněly _y
bledule vykvetly _y	svíčky se rozhořely _y	vrabci štěbetali _i	dívky si hrály _y	kočky se najedly _y	sestřenice přijely _y
vrby se zazelenaly _y	růže voněly _y	holubi vrkali _i	malíři malovali _i	pávi se procházeli _i	ředkvičky vyrostly _y
žaby kvákaly _y	maliny dozrály _y	motorky odjely _y	lodě vypluly _y	ševci šili _i boty	špačci se vrátili _i

Podtrhni vždy správnou možnost.

Vzor: Zrcadla se leskla.
(pomůžu si leskly.
ta zrcadla) leskli.

Víly tančila.
tančily.
tančili.

Koně se pásala.
pásly.
pásli.

Lahve se rozbila.
rozbily.
rozbili.

Vůsy zaútočila.
zaútočily.
zaútočili.

Autobusy se rozjela.
rozjely.
rozjeli.

Autá jela.
jely.
jeli.

Psi štěkala.
štěkaly.
štěkali.

Motýli poletovala.
poletovaly.
poletovali.

Knihy ležela na stole.
ležely.
leželi.

Nože dobře krájela.
krájely.
krájeli.

Lvi spala.
spaly.
spali.

Traktory orala pole.
oraly.
orali.

Letadla vzlétla.
vzlétly.
vzlétli.

Ledničky chladila.
chladily.
chladili.

Kačeři plula na vodě.
pluly.
pluli.

Které slovo nepatří do řady? Škrtni ho.

1. ženy, růže, srny, svíčky, kočky, lodě, ~~kořata~~
2. okna, letadla, ~~divky~~, děvčata, zábradlí, pole
3. lovci, krokodýli, herci, ~~chodníky~~, chlapci, koně

4. duby, buky, nože, talíře, ~~vidličky~~, keře, sešity
5. děti, babičky, vlaštovky, ~~vajíčka~~, tramvaje
6. oči, uši, ruce, nohy, ~~prsty~~, tváře, dlaně, paty

↓
JE JICH 20

3. Doplňte *i, í/y, ý*. Najděte podmět a přísudek a vyznačte základní skladební dvojice.

Do města přijely cirkusy. Děti se na představení velmi těšily. V cirkuse vystupovali cvičení psi. Ondroví se líbili mrštní artisté. Aničku upoutaly krásné provazochodkyně. Na konci představení všechny ruce tleskaly.

4. K uvedeným podmětům vymýšlejte vhodné přísudky v přítomnosti minulém. Zapište je do tabulky.

Podmět	Přísudek	Podmět	Přísudek
děvčata	spíchala (TA)	borovice	vyrostly (TY)
stroje	pracovaly (TY)	autobusy	masťavily (TY)
děti	se učily (TY)	víly	tančily (TY)
přátelé	přišli (TI)	sněhuláci	se rozbíhali (TI)
hlemýždi	leželi (TI)	hokejisté	vyhráli (TI)

5. Doplňte *i, í/y, ý*. Obrázek vybarvěte podle nápovědy. Zbylá políčka vybarvěte podle vlastní fantazie.

Nápověda: **žlutě** – políčka, která obsahují slova s *i*; **červeně** – políčka, která obsahují slova s *í*; **modře** – políčka, která obsahují slova s *y*; **zeleně** – políčka, která obsahují slova s *ý*.

6. Diktát. DOBROVOLNĚ

Děti se zastavily u klece se lvy. Ludvík chodí v kožené obuvi. Nad poli a lesy poletovaly houfy špačků. Sýkory hubí škůdce ovocných stromů. K mlýnu jely vozy s pytlí obilí. Na jaře zazpívali skřivani.

3. Doplň chybějící písmena a vybarvi obrázek podle návodu. Slova s **i** vybarvi hnědě 🌞, slova s **y** černě 🌑. Ostatní nevybarvuj.

